SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 17. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 November 1892. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 12. Årg.

Vilhelmina Strandberg.

Gången minnes nog ännu den tid då Kgl. Musikaliska akademien residerade i det gamla Kirsteinska huset vid Klara Strandgata och professor Bauck der höll sina med musikföredrag illustrerade musikhistoriska föreläsningar, vid hvilka man fick höra akademiens mera framstående elever och någon gång äfven artister utföra sång- och instrumentalkompositioner. Bland de kvinliga eleverna i sångklassen för ett par decennier sedan var det tvenne, som man företrädesvis gerna hörde å dessa föreläsningar likasom å de årliga uppvisningarna, det låg dock ett par år emellan deras vistelse vid akademien. Den äldre, som studerade der vid början af sextiotalet, var en ung gotländska med en särdeles sympatisk röst och personlighet, genommusikalisk af naturen; den andra var stockholmsbarn och af en mera liflig och hurtig natur, äfven hon utrustad med stora musikaliska anlag af än större och mindre vanliga dimensioner, och hennes studietid vid akademien inträffade i början af sjuttiotalet. Båda dessa lofvande sångerskor inträdde sedan vid kgl. operan och båda hafva i dessa dagar der varit föremål för en mera ovanlig hyllning; den äldre af dem är Wilhelmina Söhrling, nu fru Strandberg, den yngre Carolina Östberg. Fru Östberg, som i två perioder med långt mellanrum tillhört vår opera, senast som dess första primadonna, har nu, som man vet, lemnat denna scen och vid afskedet derifrån firats med stora ovationer. Fru Strandberg har deremot oafbrutet verkat vid densamma och kunde den 18:de sistl. oktober fira sitt 25-årsjubileum såsom tillhörande kgl. operans artister. Det är en lång pligttrogen och mångsidig verksamhet i konstens tjenst, på hvilken hon då kunde blicka tillbaka, och den der sympatiska personligheten, som man lärde värdera redan vid musikaliska akademien, har såväl på publiken lemnat det bästa intryck, som ock bland kamraterna vid konstanstalten förvärfvat en aktningsfull tillgifvenhet, som tog sig det vackraste uttryck på hennes jubileumsdag. Det är kanske minnet deraf, som lyser i den anspråkslösa konstnärinnans drag på den bild vi i dag bjuda våra läsare, och hvilken äfven visar den välförtjenta utmärkelsen af förtjenstmedaljen, som denna dag tilldelades henne af konstens högste beskyddare.

Vilhelmina Strandberg.

Såsom Margareta i »Hvita frun» uppträdde fru Strandberg på sin högtidsdag inför en talrik publik. Vid ridåns uppgång till andra akten, då Margareta, »gammal tjänsteqvinna hos grefvarne Avenel», som det står på affischen, sitter der ensam vid sin spinnrock i det skumma slottsgemaket, helsades jubilaren af publiken med en ihållande applåd. Rolen tillhör ju också det fack, som numera är konstnärinnans specialitet. Efter aktens slut följde flera inropningar, då fru Strandberg, omgifven af medspelande, belastad med lagerkransar och buketter framträdde på scenen, tacksamt helsande

salongen. Efter operans slut kunde icke ens den obetvingliga jernridån göra slut på de många inropningarne. Det var en minnesgod och tacksam publik från äldre och nyare tid, som bragte den älskvärda och talangfulla sångerskan denna rika och varma hyllning. Förut under dagens lopp hade fru Strandberg fått mottaga lyckönskningar af operachefen och operapersonalen, af konungen medaljen »Literis et artibus», af kamraterna vid lyriska scenen en vacker silfverbägare, innehållande åt jubilaren insamlad gåfva af guldmynt till rätt vackert belopp. Praktfulla lagerkransar från kamraterna och korstaten samt af tonsättaren Ivar Hallström en, å hvars band man läste de roler i hans operor fru S. innehaft, en vacker blomsterkorg från balletstaten, buketter i mängd från operachefen och enskilda personer utgjorde för öfrigt den rika hyllningsgärden.

Under en så lång tjenstetid vid operan är det gifvet att fru Strandbergs repertoar varit både rik ock omvexlande. Arten af hennes konstnärliga förmåga hänvisade henne icke till den stora operans primadonnapartier, men på den komiska operans fält har hon med ständig framgång löst uppgifter af mycket olika natur. Hennes lyckade framställning af Iphigenia och Astrid i »Vikingarne» äro dock ett intyg om hennes mångsidighet, hvilken för öfrigt visar sig i följande förteckning öfver de roler hon uppburit på den kungliga scenen.

Utom Astrid har konstnärinnan kreerat Micaela i »Carmen», Magdalena i »Mästersångarne», Thérèse i »Andorradalen», Paraschiva i »Neaga», mstr. Bentson i »Lakmé», mor Babette i »Flickan från Arles» m. fl. och för öfrigt utfört nedanstående partier:

Jeanette i »Joconde», Zerlina i »Don Juan», Puck och Fatima i »Oberon», Anna i »Muntra fruarne» och »Afrikanskan», Casilda i »Hälften hvar», Cherubin och Marcellina i »Figaros bröllop», Pamina och Papagena i »Trollflöjten», Georgette i »Villars dragoner», Jemmy och Hedvig i »Wilhelm Tell», Pamela i »Fra Diavolo», Markisinnan i »Regementets dotter», Arthemis i »Iphigenia i Aulis», Henriette och fru Bertrand i »Muraren», Gertrud i »Romeo och Julia», Urbain i »Hugenotterna», Emilie i »Målaren och modellerna», Brigitta och Petronella i »Den svarta dominon», Lotta i »De löjliga mötena», Marcellina i »Vattendragaren, Mirza i »Lalla Rookh», fru Ragnhild och Gerda i »Den Bergtagna», Toinette i »Mjölnarvargen», Baronessan i »Per Svinaherde», Christine i »Guldkorset», Nicette i »Duellen», mor Lisa i »Tillfället gör tjufven», Lotta och mor Lisa i »Vermländingarne», Jenny och Margareta i »Hvita frun på slottet Avenel», Siebel och Martha i »Faust», herdegossen i »Tannhäuser», markisinnan och Philomèle i »Kungen har sagt det», Zelida i »Konung för en dag», Grefvinnan i »Trumpetaren från Säkkingen», Margaretha i »Paul och Virginie», Margareta Vasa i »Gustaf Vasa», Martha i »Mefistofeles», Diana i »Kronjuvelerna», Oberon i »Midsommarnattsdrömmen», Inez i »Trubaduren» och »Leonora», Anna i »Friskytten», fru Browne i »Czar och timmerman», Marcellina i »Barberaren», Giovanna i »Ernani», Anna i »Den vilseförda», En hushållerska i »Hårdt mot hårdt», En andesyn i »Hoffmans sagor», En hofdam i »Det var en gång . . .»

Maria Vilhelmina Söhrling, sedan fru *Strandberg*, är född i Stockholm den 6 november 1845, dotter af musikdirektör Vilhelm Söhrling och hans maka Maria Elisabeth Wretman. Hennes far är sedan 1847 anställd i Visby som organist vid domkyrkan och musiklärare vid elementarskolan, der han först hade anställning som violinist vid Lindebergska teatern, nu varande Dramatiska, hvars halfsekeljubileum firas i dessa dagar. Efter att ha idkat sångstudier för Elfrida André i Visby intogs Vilhelmina Söhrling i Musikaliska akademien, der hon var elev i sångklassen åren 1862—65 och sedan studerade för hofsångaren Isaak Berg. Det var som Jeannette i Nicolo Isouards omtyckta opera »Joconde», som den unga sångerskan gjorde sin första debut på Kgl. operan 1867, och följande året blef hon engagerad vid denna scen, hvilken hon sedan oafbrutet tillhört. Hon ingick den 9 april 1878 äktenskap med kammarskrifvaren i tullverket Olof Strandberg, en son till vår bekante operasångare Olof Strandberg i hans första gifte, och är sedan ett par år enka efter honom. Charlotte Strandberg, den värderade operasångerskan, blef sålunda hennes svärmor, och eget nog har Vilhelmina Strandberg blifvit hennes efterträdarinna i en mängd roler, som hon vid olika tidpunkter af sin konstnärsbana innehaft på Kgl. operan, en bana som man kunde karakterisera såsom börjande med Mozarts Cherubin och slutande med hans Marcellina. Vilhelmina Strandberg har äfven gjort sig bekant och omtyckt som konsertsångerska och egnat sig åt sångundervisning.

Gioachino Rossini.

III.

Operastagionen i London öppnades den 24 januari med »Zelmira». Maëstrons opera vann dock lika litet behag, som hans hustrus sång, om man än gaf erkännande åt hennes kvinliga företräden, den ädla gestalten, de svarta ögonen och spanska dragen samt det imposanta spelet, och den »utmärkta men något passerade rösten». Mera behag funno habitnéerna i »Barberaren från Sevilla». Hans gynnare föranstaltade ännu två subskriptionskonserter som inbringade honom 40,000 francs.

Genom furst Polignacs förmedling, då varande franska sändebudet i London, lyckades den franska regeringen att vinna Rossini för Paris. År 1824 blef han utnämnd till direktör för italienska operan derstädes, som hade sitt underhåll från den kungliga civillistan. Hans årliga gage här uppgick till 20,000 frcs. Under det Rossini af Boieldieu, Auber, Herold och af Cherubini rönte ett vänligt bemötande, var det likväl en clicque med Paër i spetsen, hvilken satte alla krafter i rörelse att skaffa honom fiender; hans popularitet blef emellertid oförminskad. Fétis förebrår honom icke utan skäl, att han genom sin tröghet och sorglöshet bragte den åt hans vård anförtrodda konstanstalten till förderfvets brant. Redan det, att han endast halftannat år stod i spetsen för institutet, bevisar att Fétis haft rätt. Den förtjensten får man dock tillerkänna honom, att han icke visade någon afund utan beredvilligt öppnade stora operans portar för alla betydande komponister. Så var det han, som genom uppförandet af Meyerbeers »Crociato» förmedlade den bekantskap mellan denne komponist och Pariser-operan, hvilken skulle för dem båda blifva så fördelaktig.

Efter en längre paus gafs en ny opera af honom 1825 med titel »Il Viaggio di Reims, ossia l'albergo del giglio d'oro», ett tillfällighetsstycke, skrifvet för Karl X:s kröning. Detta quodlibet af musik hade endast medelmåttig framgång.

Ehuru Rossini ej mer stod i spetsen för stora operan, fick han dock behålla sin lön såsom »premier compositeur du roi et inspecteur géneral du chant en France» — en sinkur öfver hvilken han sjelf gjorde sig lustig.

Om äfven Rossinis verksamhet vid operan ej kröntes med väntad framgång, så blef dock hans vistelse i den franska hufvudstaden epokgörande för hela hans konstnärliga lifs- och verldsåskådning. Träffande yttrar Otto Gumprecht: »Paris med sin vida andliga horisont, sin rikedom af konstnärliga väckelser, framför allt med sin stora opera, som då trognare höll fast vid de Gluck'ska traditionerna, utöfvade på Rossini samma inflytande, som en gång på Cherubini och Spontini».

Den första frukten af denna jäsningsprocess, hvilken förvandlade tonernas söta must till ett eldigt vin, var »Belägringen af Korinth», den franska bearbetningen af hans »Maometto», som gick öfver scenen 1826 med stor framgång. Ända tills nu hade Paër förstått att utestänga Rossinis verk från stora operan — men nu var intrigernas nät sönderrifvet, och den geniale italienske mästaren firade triumfer som en fullblodsfransos. Samma bifall tillvann sig omarbetningen af

»Moses». Premiéren af denna egde rum i mars 1821 och afväpnade fullständigt mästarens fiender. Det vittnar om mångsidigheten och gedigenheten hos Rossinis musikaliska snille, att han allt mer lade bort det lätta, ytliga manér, som vanstälde så många af hans verk, och med konstnärlig samvetsgrannhet eftersträfvade att uppstiga vid sidan af den franska musikens stora heroer. Han egnade stor sorgfällighet åt melodibyggnaden och gjorde instrumentationen rikare. I båda operorna använde han med lysande framgång den nyare franska stora operans stil.

År 1828 uppfördes hans komiska opera »Comte Ory», som dock mera är en kompilation ur hans föregående verk, särskildt ur »Il vaggio di Reims», än en sjelfständig skapelse. Eugène Scribe, den lycklige librettisten till Meyerbeers och Aubers operor, hade författat texten till operan.

Det är naturligt att den franska regeringen öfverhopade Rossini med utmärkelser; så var hederslegionens orden redan enligt den officiela »Moniteur» bestämd åt honom, men den blygsamme komponisten afböjde mottagandet på den grund, att han först genom en helt och hållet ny tonskapelse ansåg sig kunna förtjena en sådan dekoration. Oegennyttigt föreslog han densamma i stället åt Herold. Efter fullbordandet af »Wilhelm Tell» fick han verkligen denna orden, blef sedan storofficer deraf och erhöll af Victor Emanuel första klassen af den nystiftade orden »della corona d'Italia».

Detta sjelfständiga verk, som Rossini ville skapa var »Wilhelm Tell», den odödliga opera, hvilken första gången uppfördes den 3 augusti 1829 och som inbragte komponisten en oförgänglig ära. Bland dem, som mest öppet och upprigtigt lyckönskade den lagerkrönte tonsättaren, var den ädle, varmhjertade Boieldieu. I denna klassiska opera fins intet eller föga af det manér och de svagheter, hvilka kännetecknа mästarens föregående verk, här råder i stället en ovanlig formrikedom, en storartad anläggning och sorgfällig utarbetning af det hela. Rossinis utveckling går paralell med den samtidiga höjningen i det politiska lifvet. Under reaktionstiden från 1812 till 1820 var han en representant för den materiela riktningen, men de första striderna för Italiens frigörelse återljuda i hans »Belägringen af Korinth» och »Moses»; i »Wilhelm Tell» vann den för Italiens enhet lifligt kämpande riktningen ett uttryck liknande det, som den franska operan fann i »Den stumma af Portici».

Rossinis mästerverk i den allvarliga stilen, kronan på hans musik, rönte märkvärdigt nog vid första uppförandet ett kyligt emottagande. Hvarken libretton eller musiken behagade publiken — endast sångare och musiker voro hänryckta, och den 8 augusti hedrades tonsättaren af stora operans konstnärer under Habenecks ledning med en präktig serenad.

»Wilhelm Tell» betecknar höjdpunkten men också ändpunkten af hans verksamhet för operan. Vid 37 års ålder, frisk till själ och kropp, af hela verlden ärad och beundrad, afslutade detta ovanliga snille helt plötsligt en lysande konstnärsbana, och i nära fyratio år derefter var hans förr så vältaliga sångmö nästan alldeles stum. Man står här inför en psykologisk gåta, och många gissningar ha uttalats angående orsaken till denna händelse. Somliga anse att senare stympningar af »Wilhelm Tell», hvars fyra akter man sammandrog till tre, gjorde mästaren missnöjd med den franska scenen, andra tro att han fann sig öfverflyglad af Meyerbeer och hans »Robert» eller stött öfver första mottagandet af »Wilhelm Tell». Troligare är dock, att han nedlade pennan derför att han var rik och mätt på ära, öfvertygad att han gjort nog för sin odödlighet och nu kunde hvila ut. Naturligtvis blef han år från år anfallen af teaterdirektörerna med enträgna uppmaningar att skrifva en ny opera, men de mest lysande anbud blefvo afböjda.

Omedelbart efter det »Wilhelm Tell» började sitt triumftåg flydde tonsättaren från den franska hufvudstadens bullrande hyllningar till Bologna, tagande med sig en af Jouy efter Göthes »Faust» utarbetad libretto. Året derpå utbröt julirevolutionen, hvarigenom hans statspension blef indragen. Rossini gaf dock ej sin sak förlorad utan återvände från Italien till Paris och väckte mot regeringen en process, som han efter sex år vann. Det gälde nu en pension af 6000 francs, som han var tillförsäkrad i händelse några oförutsedda händelser skulle inträffa. Sedan han derefter under några år varit medentreprenör för italienska operan i Paris, vände han 1836 åter till Italien, der han mest lefde i Bologna, hufvudsakligen sysselsatt med att tillreda pastejer och macaroni, hvaruti han egde stor virtuositet, samt egna sig åt fiskodling, hvarpå han förtjenade mycket pengar. Under dessa år led Rossini af en märkbar förslappning och hypokondri. I saknad af den stora verksamhet han förut egt, genom husliga missförhållanden och den ofvannämda processen, var han på väg att blifva en menniskofiende och ruinerad till sin helsa. Då Fétis 1841 besökte honom i Bologna, fann han maëstron i ett jämmerligt tillstånd: blek och mager; han brydde sig nu ej om något af det som förut intresserat honom, minst af allt om musik, hvartill han fattat ett verkligt hat; det enda han hade sinne för var landtbruk; svinafvel och fiskodling upptog den firade maëstrons tid men förvärfvade honom äfven rikedom.

I följd af äktenskapliga tvister lät han skilja sig från Isabella Colbrand men gifte sig sedermera 1847 med fröken Olympia Pélissier, en stenrik dam, med hvilken han sedan lefde i ett lyckligt äktenskap, och hvilken öfverlefde honom.

Rossinis musikaliska produktivitet under de sista 40 åren var obetydlig och inskränker sig hufvudsakligen till ett par andliga tonsättningar: hans »Stabat mater» och »Messe solennelle», hvilken senare offentliggjordes efter hans död.

»Stabat mater» komponerade Rossini 1832 för abbé Varela i Spanien, hvilken tiggt honom om en kyrkokomposition; Varela lät genom en bankir, deras gemensamme vän, som honorar derför tillsända honom en gulddosa, värd 6000 frcs. Först tio år derefter utgafs »Stabat mater» i Paris af firman Aulagnier, som kommit öfver Varelas manuskript, men Rossini protesterade mot utgifvandet under förklaring att endast 6 nummer i verket voro af honom, de andra af Tadolini, direktör för stora operan i Paris. Slutligen lät Rossini förmå sig att för 6000 francs sälja det till Troupenas. Det uppfördes första gången den 7 januari 1842 på italienska operan och med utomordentlig framgång. Naturligtvis innehöll det i sitt nuvarande skick endast kompositioner af Rossini sjelf. Af strödda albumblad sammanställde han 1834 sina »Soirées musicales», 8 arior och 4 duetter med piano, som genom sin friskhet, flytande melodik och aristokratiska elegans i uttrycket utgöra en prydnad bland sånger för salongen, såsom Emil Naumann yttrar. Samma karaktär eger den bekanta kören »Charité» komponerad 1844 och utgifven tillsammans med två hans ungdomsarbeten »La foi» och »L'esperance». Tvenne mindre körer: »Chant des titans» och »Chant de Noël» (fr. 1866) skref Rossini och sände till Wien att uppföras å konserter, som föranstaltades i och för insamling till en minnesvård öfver Mozart. Med anledning af Rossinijubileet i år lemnar Pariser-»Figaro» i en bilaga med minnen och anekdoter ur den italienske mästarens lif ett utdrag i facscimile ur den af honom sjelf skrifna förteckningen öfver hans efterlemnade kompositioner. Det är en humoristisk illustration till den trosbekännelse han stod fast vid hela sitt lif, nämligen: att till lifvets lycka hör alldeles nödvändigt god mat och dryck. Första delen af dessa kompositioner omfattar hufvudsakligen italienska och franska sånger, af hvilka 12 bära titeln »Olla podrida», den bekanta spanska nationalrätten; andra delen består uteslutande af pianostycken, dem han kallar »Péchés de vieillesse». Vi finna bland dem »Mendiants» (fikon, mandlar, nötter och russin), »Hors d'oeuvres» (rädisor, ansjovis, gurkor och smör), styc-

ken för uppväxande och för lefnadsfriska barn (»Hygieniskt morgonpreludium,» »Memento homo», »Assez de Momento, dansons!», »Asthmatiska etyder», »En begrafning under Karnevalen», »Valse antidansante» etc., etc.). Dessa kompositioner bära följande karakteristiska tillegnan: »Jag tillegnar dessa mina ålderdomssynder åt pianister af fjerde ordningen, till hvilka jag har äran räkna mig, G. Rossini».

(Slut i nästa n:r).

Til

Edvard og Nina Grieg

*ved deres Sølvbryllupsdag den 11 Juni 1892**

af

Jonas Lie.

O Tungsind, o Tungsind i tause Fjeld,
Du skreg som en Örn bag Stængsel!
Kun Drömmen styred sin lette Hest
Til Eventyret der fjernt i Vest
Som Fugl der flöj af sit Fængsel.
Thi slig om Kvælden
Den store stilhed gaar over Sjælen,
Og Hugen leker saa underligt.

Og Slægter paa Slægter bag tause Fjeld
De stirred, hvor Havet blinked.
I Bölgens Speil gik Slot af Guld,
Og hvide Sejl paa lange Rul
I Aftnens Sollande vinked.
Thi her i Norden
Der kimer Klokker indunder Fjorden,
Og alting leker saa underligt.

Det hildrer og vildrer bag Skoddehæng
Og tonen den ler og graater
Saa yr og vild fra Troldehaug
Som Morildspil fra Nök og Draug,
Mens snart fra Grunden det laater.
Bag Bergensvaagen
Staar Lyderhorn gjemt i Gravejrstaagen,
Det ljomer löndomsfuldt.

Han fride det bundne i tause Fjeld,
Hun sang det så vidt om Lande,
Og Slot af Guld i Tonens glöd
Som Havets Rul og Brænding bröd
Mod Verdens fjermeste Strande.
Ty dybt i Drömmen
Der lokker Draugen og drager Strömmen,
Og Hugen leker saa underligt.

Du lydhöre Skald for de tause Fjeld,
Som ud kan dets Længsel ringe,
Som Strengen stemte, saa Forsen sang,
Som trofast gjemte paa Folkets Trang
Og gav den din Tones vinge,
Du stort fra Norden
Bar Norges Skjönhetsvæld over Jorden,
Din Stræng den leker saa underligt.

* Se *Musikpressen* sid. 133. Några ordförklaringar meddelas här efter norsk uppgift. Rul = rullning, vågsvall; kimer = klämtar, Skoddehæng = dimma (skadda), Morildspil = mareldsspel, Draug = troll, som drager, lockar seglaren i djupet; Troldehaug: namnet på Griegs villa, ljomer = tonar.

Italiensk nutidsmusik

bedömd af W. Langhans och E. Hanslick.

Den nyligen aflidne musikskriftställaren dr Wilhelm Langhans skref kort före sin död en artikel om »italienska musikstråfvanden», hvilken offentliggjordes i Dresdener »Kunstwart», och hvari den Italien mycket bevågne författaren yttrade, att han »icke utan en viss pessimistisk känsla kunde tänka på Tysklands allt sedan Bach bestående musikaliska maktställning, och att efter gammal erfarenhet den storhet och betydenhet ett folk uppnår endast kan hålla sig uppe en viss begränsad tid, men sedan bär det utför igen och platsen måste lemnas åt andra». Om Italien säger han nu följande: »Der har under senaste åren utvecklat sig ett rörligt musikaliskt lif: Italien som verkligen synes stå i begrepp att vakna upp ur sin hundraåriga sömn, hotar att förvärfva sig det musikaliska herraväldet i Europa. Ännu märkligare kännetecken på ett der föregående allmänt uppsving, än framgången för »Cavalleria rusticana», finner Langhans uti italienarnes allvarliga bemödanden att höja kyrkomusiken, hvilken der, som bekant, länge befunnit sig i högst vanvårdadt skick. I november förra året egde rum i Milano en mycket talrikt besökt kongress, som uteslutande afhandlade kyrkomusiken. Icke mindre än 232 musiker och musikvänner voro dervid församlade, och de reform-tankar och planer, som då framställdes, väckte öfverallt i landet bifall och anslutning. Den sedan sexton år tillbaka i Milano utkomna tidningen »Musica sacra» under ledning af grefve Lurani och den i München utbildade professor Terrabugio är organet för reformrörelsen.

Nu har i åtskilliga städer, med Venedig och Milano i spetsen, skridits från ord till handling. Man kan nu åter i många kyrkor få njuta af den Gregorianska sången och särskildt de märkliga polyfoniska verken af de äldre italienarne, och det i dessa verks ursprungliga renhet. »Kyrkomusik», yttrar författaren vidare, »och dertill katolsk — Gregoriansk sång — intresserar kanske icke det ringaste synnerligast protestanter och moderna musiker. Men man får icke förbise att rörande vigtiga frågor om andeliga framsteg äfven folket kommer i betraktande och att millioner af detta får sin musikaliska näring ej i operahus och konsertsalar utan företrädesvis i kyrkan.

Här skall alltså häfstången placeras för höjandet af den nationela musikbildningens nivå. Men hvad särskildt den Gregorianska sången beträffar, så ville jag påminna våra yngre komponister derom, att den varit grundvalen för den musikaliska uppfostran hos alla stora mästare ända in uti vårt århundrade; och den som det oaktadt anser densamma för »en öfvervunnen ståndpunkt», må lägga märke till Gounods ord: »Man applåderar lifligt på teatern vissa ställen, dem man tycks ha funnit nya och lyckligt funna; men dervid bör erinras, att detta bifall gäller inspirationer och motiver, *hvilka direkt erbjudit sig ur den Gregorianska sången.*»

Icke blott i opera- och kyrkomusiken utan äfven i den rena instrumentalmusiken, hvaruti italienarne i vårt århundrade mest stått efter, har en nyare lyftning gjort sig märkbar. Detta bevisas af det ej längesedan föranstaltade uppförandet af Beethovens 9:de symfoni i Bologna genom den såsom vän af tyska musiken och såsom medelpunkt uti den italienska Wagner-rörelsen bekante Mantucci. Om detta uppförande skrifves i »Gazetta dell' Emilia», den allvarligaste tidningen i Bologna: »Det är rätt; instrumentalmusiken har segrat. En ny rörelse inom tonkonsten har fortplantat sig från Tyskland ut öfver hela det civiliserade Europa; med hvarje dag blir det klarare, att *den sanna konsten flyktat in i orkestern.* För ej så lång tid sedan hade man funnit det otänkbart, att en konsert, sådan som gårdagens skulle kunna försätta en hel stad i sensation, skulle kunna blifva en tilldragelse, gent emot hvilken framgången hos repertoaroperan, med dess konventionela effekter och virtuoskonster, skulle fullkomligt träda i bakgrunden. Ingen i Bologna erinrar sig en dylik entusiasm, som den, hvilken gårdagens konsert framkallade. Efter symfonien applåderade publiken så demonstrativt, att dirigenten måste framträda upprepade gånger, och detta förnyades efter nattvardsscenen i »Parsifal», som från början till slut måste omtagas.»

Det är intressant nog att jemföra ofvanstående med hvad Edv. Hanslick, den bekante Wiener-kritikern yttrar i Neue Fr. Presse om den italienska musiken med anledning af de italienska operaföreställningarne å utställningsteatern i Wien förra sommaren.

Det italienska operasällskap, som under Sonzognos ledning i slutet af september gästade i Wien, hade på programmet följande inom de två sista åren komponerade italienska operor: »Amico Fritz» och Cavalleria rusticana» af Mascagni, »Tilda» af Cilea, »Pagliacci» af Leoncavallo, »Mala vita» af Giordano och »Biricchino» af Mugnone. Stagionen öppnades med »Amico Fritz» under komponistens egen ledning. Det hos de italienska maëstri rådande begäret att införa den nyaste dramatiska skolans realism äfven i operan ger Hanslick anledning till följande uttalande:

»Alltså, hvart vi se, i den italienska operan olyckor af alla slag: brott, sjelfmord och dråp. Det gudomliga skrattet, som en gång ur den italienska *opera buffa* skallade kring hela Europa, det

är förstummadt, kanske för alltid förstummadt. Efter det operan i Tyskland och Frankrike ej mera kan visa någon frisk munterhet, hade vi fäst vårt sista hopp vid Italien, synnerligast Neapel, denna fordom outtömliga guldgrufva af musikalisk kvickhet och gladlynthet. Märkvärdigt nog äro de ofvannämda komponisterna, hvars operor vi hört i Wien, alla Neapolitanare. Någon af dem, tänkte vi, skall väl öfverraska oss med en komisk opera, endast för att hedra sin fädernestad, som vid slutet af förra århundradet samtidigt egde de tre största mästarne i buffaoperan: Piccini, Cimarosa och Paisiello. Från dem öfvergick väldet till Rossini och Donizetti, som försågo hela Europa med de yppersta musikaliska farser och lustspel. Sedan är detta bördiga fält så godt som öde. För Bellinis sentimentala och Verdis eminent patetiska natur existerar ej någon opera buffa. (I »Falstaff» kommer väl dock Verdi att anslå gladare toner.) Så äro då efter Donizettis död de gladast ljudande strängarne på den italienska lyran likasom afskurna. Hvar skall man ibland denna allmänna dysterhet träffa på någon hjertefröjdande komisk operamusik? Våra operetter kunna ej tagas med i räkningen, dertill äro de för litet verkligt komiska.»

Hanslick hoppas af Mascagni pånyttfödelsen af den italienska komiska operan. Mascagni har ju i »Vännen Fritz» med lätt hand berört det komiska, och äfven nästa verk af den unge maëstron: »Bröderna Rantzau» står på samma grund, ehuru ojemförligt allvarligare och lidelsefullare. Hatet mellan de fientliga bröderna, den hopplösa kärleken mellan deras barn ge åt handlingen en dysterhet, genom hvilken knappast en enda ljusstråle kan leta sig väg.

Mascagni har nyligen i en privatkrets förespelat den nya operan under vistelsen i Wien. Hanslick var närvarande och berättar därom: »jag har nu haft nöjet att lära känna hela operan. Mascagni har i en liten krets af vänner spelat och sjungit den från början till slut vid pianot, de båda första akterna efter noter (redan i tryck) de båda senare helt och hållet ur minnet, utan att staka sig på ett ord eller en ton. Med en ungdomlig gäll komponiststämma sjöng han sig så lifligt in i sin opera, att han knappt märkte hur svetten strömmade öfver ansigtet. Hade pianot en eller ett par takters paus, så agerade Mascagni till sin sång alldeles som på scenen. Den som med sådan entusiasm i ett tag sjunger igenom sin opera utan att uppehålla åhörarne med förklaringar och bisaker, den lefver fullt och lyckligt i sin konst, den är ingen grubblare — detta intryck fick jag af denna märkvärdiga produktion. Wienarne skola få höra »Die Rantzau» i februari under Jahns direktion; de kunna bereda sig på någonting ganska intressant. Att vidare skvallra ur skolan anser jag ej passande. En helt annan sfer tillhör Mascagnis fjerde opera »William Ratcliff», som äfven är i det närmaste färdig. Denna Heines ungdomsdikt, ett nattstycke af den öfverdådigaste romantik, har redan för flere år sedan lockat Mascagni till komposition. »Här har ni textboken!» utropade Mascagni och räckte mig en i Milano tryckt bok: *Guglielmo Ratcliff Tragedia di Enrico Heine; Traduzione di Andrea Maffei*». Det här är ju ingen operatext, anmärkte jag, utan en som jag kan tycka fullständig och ganska trogen metrisk öfversättning af originalet.» Jag har komponerat den alldeles som den står der», försäkrade Mascagni. Ett märkvärdigt fall, som väl Heine aldrig hade drömt sig. Mascagni har ingenting lagt till eller tagit ifrån; blott indelningen i fyra akter (hos Heine en) är af honom. Denna indelning gör sig för öfrigt sjelf, motsvarande den fyrfaldiga scenvexlingen: Mc Gregors slott, tjufherberget, vild trakt vid Schwarzenstein, Mac Gregors slott. Med Mascagnis musik torde Heines underliga tragedi ha att hoppas bättre framgång, än vid dess uppförande på Teatro Manzoni, hvarpå Maffei med bedröfvelse tänker i sitt förord till boken.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

Bogetti, E.: *La Pompadour*, hofdans. 75 öre;

Braungardt, Fr.: *Waldesrauschen* (Det susar i skog), Idyll. 1 kr.;

Fanchetti, C.: *J'y pense, Air de ballet,* 50 öre;

Rubinstein, Ant.: *Polka* (Bohème), 75 öre;

Lichner, H.: *Dora Bella*, Impromptu, 75 öre;

för en röst med piano:

Adams, Stephen: *Mona* (d—fiss), 1 kr.;

Jacobson, John: *Bacchisk tröst* (ur op. 16) (ass—e), 1 kr. (Bassångarens album n:o 50);

Finska rytteriets marsch (g—e), 50 öre, (Bassångarens album n:o 49).

På bröderne Hals förlag i Kristiania har utkommit:

för en röst med piano:

Elling, Catharinus: *Fire danske Sange* (Vier dänische Lieder) för mezzosopran. Op. 44. — 1. Til Skovs (c—g), 2. Det volder saa den Vintertid (d—f), 3. Saa mangen gang jeg anket har (c—f), 4. Fuglekvidder (c—g). Pris 2 kr.;

Sinding, Christian: *Sange* till texter af Vilhelm Krag. 1. »Bad I om en sang till vinen?» (c—f), 2. »Ind i det matgyldne solsilkehår» (d—f), 3. Moderen synger (d—f), 4. Liden Kirsten (d—g), 5. Der skreg en fugl (b—f), 6. Efter storm (d—d). 2 kr. (separat n:o 1, 2, 4, 6 à 75 öre; n:o 3 och 5 à 50 öre). — *Hilsen til Edvard og Nina Grieg* ved deres Sölvbryllup den 11 juni 1892, text af Jonas Lie (d—f). Pris 1 kr.

Theobald Dietrich i Dresden har tillsändt oss följande förlagsartiklar:

för sång och piano med violin obligato ad. libit. eller 2 violiner:

Colberg, Paul: *Wiegenlied* (Craddle song) (e—g). Pris. 1 Mk.;

för en röst med piano:

Reckenstein, Fritz: O trauliches, liebliches, seliges Heim (At home) (c—diss eller d). Pr. 80 Pf.

På Gehrman & C:is förlag har nyligen utkommit:

för piano, 2 händer:

Brassin, Louis: *Nocturne*, op. 17. Pris 75 öre;

Paderewski, J. J.: *Nocturne*, op. 16 n:o 4. Pris 75 öre;

Stojowski, Sigismond: *Melodie.* Pris 50 öre;

Czibulka, Alphonse: *Rendez-vous du Bal,* Intermezzo, op. 373. Pris 75 öre;

Gillet, Ernest: *Bonheur perdu,* Vals. Pris 1 kr.;

Sveriges skönaste Folkvisor, satta för piano af Herman Berens jun. Pris 1 kr. 50 öre.

Waldteufel, E.: *Fin de Siècle*, Vals, op. 250. Pris 1 kr.;

Bachmann, G.: *Polka Napolitaine.* Pris 60 öre;

Ziehrer, C. M.: *Katzen-Polka*, op. 441. Pris 50 öre;

för en röst med piano:

Sveriges skönaste Folkvisor, satta för en röst med piano af Herman Berens jun. Pris 2 kr. 50 öre.

Bengzon, Ferd.: *Du vet icke du,* Romans för sopran eller tenor (diss—giss). Pris 75 öre.

De tre styckena af Brangardt, Fanchetti och Rubinstein tillhöra en samling benämd »Salongbibliotek för piano». Af dessa står naturligtvis Rubinsteins Polka främst såsom en verklig godbit för något försigkomna pianister. »Skogssusningen» af Brangardt är ett stycke af den enkelt brillanta genren och kan med sin af båda händerna utförda arpeggieomspunna melodi och sina oktavgångar vara till nytta vid undervisningen, helst som tonarten gess-dur, ej är så vanlig. Fanchettis »Air» och

Lichners stycke äro af det enkla populära slaget. Detta är äfven fallet med Adams' sång. Jacobssons »Bacchisk tröst» (ur op. 16) är skrifven till ord af Stagnelius, hvilka fått en i moll och dur skiftande tondrägt af godt slag och med det vårdade ackompanjemang, som brukar tillhöra komponistens tonsättningar. Denna är en grundlig omarbetning af en äldre sång ur en samling bassånger med ofvannämda opustal.

Sångerna på bröderna Hals förlag äro af välkända komponister. Ellings sång »Jeg vill ud» är blifven en favorit hos oss sedan Salomon Smith började låta höra densamma. De ofvannämda sångerna af samma tonsättare röja ej samma friska anda som »Jeg vil ud» men dock syskontycke dermed, särdeles den sista i samlingen. Af Sindings sånger till ord af Krag äro de två första hållna i dennes kända kraftigt deklamatoriska stil och med den honom utmärkande djerfva och pikanta harmoniseringen. De öfriga sångerna i häftet anslå mera en nordisk folkviston. Alla äro intressanta, hvilket och kan sägas om den till Lies poetiska dikt (införd på ett annat ställe i detta nummer) skrifna musiken. Den genomkomponerade texten har af tonsättaren erhållit en mystiskt-poetisk omsättning i toner, särdeles väl slutande sig till dikten, hvarigenom det hela blifvit en särdeles vacker och värdig hyllning åt den genialiske silfverbrudgummen och hans konstnärliga brud.

De tyska förlagsartiklarna äro några enkla melodiska bitar i populär stil. »Wiegenlied» är, som man ser, användbar både som sång och instrumentalduett. Efterföljansvärdt är att, såsom på titelbladet till sångerna skett, omfånget af dem är utsatt.

Af de Gehrmanska förlagerna är Nocturen af pianovirtuosen Brassin ett melodiskt brillant stycke med dubbeltoniga sextoler i ackompagnemanget vid början af stycket och sedan sextollöpningar i diskanten till den i basen öfverflyttade melodien; tonarten är gess-dur och fiss-moll. Paderewski och Stojowski synas höra till den nyryska skolan, den förre som är mest bekant, både såsom utmärkt pianovirtuos och intressant komponist, närmar sig dock de nyare franska pianokomponisterna. Deras här utgifna stycken förtjena uppmärksammas af rutinerade pianospelare. Czibulkas »Rendezvous» är ett ganska nätt stycke, som står på gränsen till dansmusiken, hvilken i de ofvannämnda musikalierna af det slaget representeras af kända namn, såsom äfven opustalen antyder. »Katzenpolkan» har en ganska komisk vignett med en kattriddare som på taket i månskenet spelar upp till dans för en liten kisse-miss. Samlingarne af svenska folkvisor innehålla 33 sådane de vackraste och mest bekanta; samma visor i sång- och pianohäftet. Beträffande harmoniseringen synes den oss här och der något sökt, hvilket allra minst lämpar sig till den enkla folkvisan. Bengzons romans är i denne tonsättares kända sångbara stil, mer romantisk i musik än i ord, och med det smakfulla ackompanjemang som hr B. vanligen underlägger sina sånger.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Okt. 16, 22 Messager: *Skrifvarkungen* (Roland: hrr Sellergren, Nygren). — 17, 23 Verdi: *Aida.* — 18, 21, 30 Boïeldieu: *Hvita frun på slottet Avenel* (Anna, Margareta, Jenny: fruar Sterky, Strandberg, frök. Karlsohn; Georg Brown, Gaveston, Dickson, Mac Irton: hrr Lundmark, Strömberg och Sellergren, Rundberg, Grafström). — 19 David: *Lalla Rookh;* ballett: *Vals* af Weber (»Aufforder. zum Tanz»). — 25 Ponchielli: *Gioconda* (fru Östberg, sista upptr.). — 27 Gounod: *Romeo och Julia* (Stefano: frök. Sigrid Hallgren, 1:a debut här). — 29, 31 Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Jungstedt Linden, som gäst; don José: hrr Ödmann och Strandberg; Micaela: fru Heintz).

Vasateatern. Okt. 31. 1 Festuvertyr; 2 Prolog af S. K.; 3 Sullivan: *Mikadon* (Mikadon, Nankipuh, Koko, Puh Bah, Pish Tush: hrr Warberg, Ander, Strömberg, Lundahl, Lundin; Yum Yum, Titti Sing, Pip Bub, Katisha: frökn. Ekström, Hamberg, fruar Rönnblad, Lindström).

Musikal. akademien. Okt. 24 *Musikföreningens 31 konsert.* Mendelssohn: *Elias* (biträd.: fruar Dina Edling, Davida Afzelius; hrr Ödmann, Sal. Smith, kgl. hofkapellet; dirigent: hr Fr. Neruda).

Vetenskapsakademien. Okt. 29. *1:a Kammarmusiksoarén* af Aulinska stråkqvartetten. 1 Cherubini: Stråkqvartett N:o 1, Ess dur; 2 Brahms: Pianotrio, C moll, op. 101 (bitr.: hr Lennart Lundberg); 3 Svendsen: Stråkqvintett, C dur, op. 5 (bitr.: hr C. Sandqvist).

Berns' Salong. Okt. 30. *Matiné* af herr C. F. Lundqvist (biträd.: frökn. Holmstrand, Wolf; hrr Ödmann, Sellergren m. fl.).

Med Gioconda afslutade fru Östberg sitt gästspel och tog efter rika hyllningar afsked af publiken, dervid dock uttalande förhoppningar om hennes återkomst till vår operascen, der hon för närvarande ej är lätt att få ersatt. En annan värderad gäst eger operan för närvarande i fru Sterky, som i »Hvita frun» utfört Annas parti på ett särdeles framgångsrikt sätt både i fråga om sång och spel. Efter ett par års frånvaro har fru Jungstedt-Linden åter låtit höra sig på vår operascen i »Carmens» titelrol. Sångerskans vackra röst finna vi oförändrad och hennes sångkonst har efter studier i Paris yeterligare utbildats. Tankarne om hennes framställning af rolen ha dock varit delade Särskildt i första akten synes oss hennes Carmen för mycket kall och hånfull för att kunna tjusa de henne omsvärmande beundrarne äfvensom José; emellertid hade fru Jungstedt-Linden äfven i sitt spel flere lyckade pointer, om än hon ej förmådde ge full klarhet åt denna mångskiftande personlighet.

Fru Heintz, var en ganska behaglig Micaela och sjöng partiet säkert och med god intonation, framställningen blef dock något ojemn genom stundom för stor röstforcering. Herr Johanson är en ståtlig men något för tam toreador; röstens brist på egalisering ha vi förut anmärkt. I »Romeo och Julia» har fröken Hallgren, en af de bästa sångerskorna vid den förut omtalade profsjungningen, försökt sig som pagen. Rösten är behaglig och sångsättet ledigt. Rösten tarfvar dock en jemnare utbildning och större säkerhet åt höjden, hvilken nu ansättes mindre lugnt. Vi få ytterligare döma om den unga sångerskan sedan hon låtit höra sig i dessa dagar som Philine i »Mignon».

Vasateatern, som efter en grundlig omändring under sommaren nu framträder i särdeles elegant skick med höjd salong, sluttande rad med tvärsitser, fördjupad orkester, rymliga korridorer etc., öppnade åter sin säsong d. 13 okt. efter ofvanstående program. Personalen synes vara oförändrad på mansidan, af damsujetter ha tillkommit fru Rönnblad f. Hansson och fröken Hamberg. Utom »Mikadon», som nu gifves med oförminskad framgång, kommer att under närmaste tiden gifvas »Läderlappen» och »Miss Helyett». Längre fram under säsongen skall fru Anna Pettersson-Norrie som gäst uppträda i »Sköna Helena» och »Lilla helgonet».

Kammarmusiksoaréerna af Aulinska qvartetten ha tagit sin början för året. Den första var mindre talrikt besökt än man kunnat vänta, hvartill möjligen fru Jungstedt-Lindens första uppträdande som Carmen samma afton var orsaken. Det vore föga hedrande för hufvudstadens musikverld, om icke så ädla musiknöjen som dessa skulle kunna locka talrik publik till desamma. Med Cherubinis stråkqvartett n:o 1 i Ess dur (C. har skrifvet 6 sådana) inleddes soaréen. De båda första satserna i i denna intressera visserligen men tända ej, men detta är fallet med det genialiska scherzot och den lifliga finalen. Utförandet var förträffligt, hvilket äfven kan sägas om de följande numren, den präktiga, alltigenom fängslande pianotrion af Brahms (från 1887), i hvilken hr Lennart Lundberg med stor talang och finess, specielt i ensemblen, skötte pianostämman. Svendsens qvintett från hans tidigare komponistperiod bär opustalet näst efter hans första symfoni och karakteriseras från början till slut af ungdomlig friskhet, endast mellansatsen, tema med variationer, tröttar något genom sin längd. En nordisk färgnyans spåras i detta genialiska verk, som med sin dubbla altviolbesättning stundom framträder med orkestral tonfyllighet. Herr C. Sandqvist skötte andra altviolin. Rikt och välförtjent bifall egnades åt samtliga de medverkande.

Musikföreningens »Elias»-konsert beredde oss ej tillfälle att bevista.

Herr Lundqvists matiné gafs inför en nära fullsatt salong och under lifligt bifall efter alla nummer. Goda krafter medverkade äfven. Vi ha nu ej utrymme för att lemna detaljerad redogörelse för programmet och dess utförande.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Fröken Petrinis gästspel börjar den 4 d:s med Lakmé. Under inöfning äro Hallströms »Granadas dotter» och »Fra diavolo» med herr Ödmann i titelrolen.

Folkteatern har vågat sig på den större operetten med Louis Varneys »Musketörerna i klostret», som 1881 gafs å Mindre teatern.

Fru Östberg afreste d. 26 okt. från hufvudstaden med Newyork till mål, der hon att börja med stannar och sysselsätter sig med studium af italienskan för kommande uppträdande i Amerika. Vid bangården hade samlat sig en talrik krets af vänner, kamrater och beundrare af den eminenta konstnärinnan att taga afsked af henne. Talrika blombuketter hade vid tillfället förärats henne, och då tåget satte sig i gång utbragte operasångaren Sellergren ett lefve för konstnärinnan, åtföljdt af kraftiga hurrarop.

Grefvinnan Taubes soaré, som efter ett intressant program skulle ha gifvits d. 3 nov. i Musikaliska akademien, är med anledning af sjukdomsfall uppskjuten till d. 15 nov. Biträdande vid densamma blifva hofkapellm. C. Nordqvist med hofkapellet, prof. I. Hallström, herr Lemon m. fl.

Fru Vendela Andersson-Sörensen, som nu gästar Göteborg, torde snart nog komma att åter låta höra sig på vår operascen, då det förljudes att man skall få nöjet återse henne som Zephyrine i Salomans underhållande opera »Diamantkorset», en af hennes bästa roler.

En Petrini-Södermans-turné har företagits i Vestergötlands städer efter dessa artisters gästspel i Göteborg. Fröken Elsa Stenhammar biträdde som ackompanjatris.

Violinisten fröken Martina Johnson afreste d. 21 okt. från Göteborg till Amerika, der hon enligt aftal lär komma att under en tid dagligen uppträda och låta höra sitt vackra violinspel.

Fröken Rigmor Parsberg, den danska sångerskan, bekant sedan sitt uppträdande å härvarande operascen, har på mycket fördelaktiga vilkor blifvit engagerad för de filharmoniska konserterna i London.

John Jacobsons mångåriga pianoaffär har flyttats till Drottninggatan 17, såsom en annons å sista sidan utvisar.

Musikdirektör W. Söhrling i Visby, musiklärare vid Visby elementarläroverk, domkyrkoorganist och musikaliska sällskapets musikchef under 45 år, som den 1 dennes för 50 år sedan såsom ledamot i hufvudstadens Nya teaters orkester började sin offentliga musikaliska verksamhet, var denna dag af ett 90-tal personer inbjuden till fest å stadshotellet, dervid biskop von Schéele högstämdt tolkade högtidens betydelse och till jubilaren såsom minnesgåfva öfverlemnade en subskriberad vacker silfverpokal, innehållande en icke obetydlig summa i guldmynt.

Vackra sånger utfördes af sällskapet N. N., tal höllos, verser upplästes, och stämningen var högligen lifvad. En af de mest anslående episoderna var när hr Söhrling bland de församlade ropade fram forne lärjungar och ett 30-tal sångare flockade sig kring den ännu krye forne sånganföraren, hvarefter han med sin taktpinne en stund ledde flera ståtliga körsånger.

Hr Söhrling, född 1822, är, såsom bekant, fader till sångerskorna Vilhelmina Strandberg och Selma Söhrling, och har komponerat flera vackra stycken.

En konsertturné har i förra månaden anträdts af fröken Jenny Kaiser, fru Anna Lundberg och hr O. Edberg, börjande i Borås och sedan sträckande sig nedåt vestkustens städer.

Göteborg. På Stora teatern uppträdde fröken Petrini d. 19 okt. sista gången som Margareta i Faust, då hr Söderman äfven gästade som Mefistofeles. I »Mignon» har en fröken Jenny Kaiser låtit höra sig som Philine och hr Emil Nilson som Wilhelm Meister, båda som gäster. Den senare utförde sedan George Browns rol i »Hvita frun», hvari fröken Lindegren innehade Annas rol. Den 25 t:e okt. var afskedsrecett för fru Anna Lundberg, som då uppträdde i »Pariserpojken». Den 19 okt. gafs här konsert af violinisten frk Frida Schytte med biträde af operasångaren Edberg och fröken M. Bohle som ackompanjatris. En populär konsert gafs några dagar senare af fröken Schytte, som efter afresan från Göteborg konserterade i Lund och Malmö, hvarefter den unga konstnärinnan reste söder ut för att låta höra sig i München, Wien etc. Fru Vendela Andersson-Sörensen är engagerad vid stora teatern som gäst att sjunga i »Regementets dotter» och »Svarta dominon».

Norge.

Kristiania Den 25:te okt. gafs här »Svarta dominon» med fru Olefine Moe som Angela. Fru Moe kunde då fira sitt 25 års-jubileum som dramatisk konstnärinna och blef med anledning deraf hyllad af fullsatt salong med bifallsrop, inropningar och blommor. Från kamrater, vänner och beundrare i Stockholm öfverlemnades till henne en lagerkrans med band i de svenska färgerna — Sångarparet Hildach afslutade sitt konserterande i midten af oktober. — Första kammarmusiksoarén gafs d. 21 okt. i Bröderna Hals lokal , hvarvid utfördes pianotrio op. 5 af Volkmann och Schumanns pianoqvartet op. 47 samt sång af frök. M, Dietrichson. — Komponisten Joh. Haarklou har inbjudit till 5 filharmoniska konserter, som skola hållas i Cirkus och börja i november, dervid en orkester af 40 man, med teaterorkestern som kärntrupp, skall medverka — Den 29 okt. gafs konsert af pianisten Dagmar Walle-Hansen, som studerat i tre år för Leschetitsky i Wien.

Finland.

Helsingfors. Den »inhemska operan» å Alexandersteatern har under oktober uppfört Mozarts »Don Juan», Svenska teatern endast talpjeser, men en mensterkonsert af militärkårer under dir. Leanders anförande gafs derstädes d. 22 okt. — Orkesterföreningen gaf d. 13 okt. sin 1:a symfonikonsert, då programet upptog: jubeluvertyr af Weber, violinkonsert af Ernst, utförd af hr Willy Burmester, uvertyren »Hebriderna» af Mendelssohn och Beethovens C moll-symfoni. Föreningen gaf en vecka efteråt en folkkonsert. — Helsingfors' musikinstitut har haft tvenne musikaftnar och hr Kajanus' populära konserter hafva fortgått i societetshuset. Hans orkester är nu mera rikt utrustad än förr, sålunda eger han 6 framstående första violinister, deraf de förnämsta äro hrr. Sitt, Burmester, Irmer och Amigo. Den senare, bördig från och bekant för Stockholm, har sedan han medverkade i Filharmoniska orkestern i Stockholm studerat för Wilhelmj och gjort sig bemärkt som god violi nist i Petersburg innan han kom till Helsingfors. Vid populära konserten d. 2:a okt. vann Amigo mycket bifall som solist med Wilhelmjs »In memoriam».

Danmark.

Köpenhamn. Å kgl. teatern har under senare hälften af oktober uppförts »Fra diavolo», »Kungen har sagt det» och Tannhäuser». Casino-teatern har bjudit på »Prinsessan af Trapezunt» och Folketeatret på »Orpheus i underjorden» med fru Anna Pettersson-Norrie som gäst. — Ett par konserter hafva gifvits under denna tid af sångarparet Hildach.

Dödsfall.

Langhans, Wilhelm, komponist och bekant musikskriftställare, f. 1832 i Hamburg, † d. 9 juni i Berlin, dit han från Paris flyttade 1870. Lärjunge af David var han på 1850-talet konsertmästare i Düsseldorf, sedan verkade han som lärare i Berlins större musikskolor.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

Nordiskt musikblad, 12:te årg., innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! I n:o 1—16 Porträtter af *Erik Åkerberg, Anna Karlsohn, Edvard Grieg, Annette Essipoff, Am. Ponchielli, Emma Holmstrand, Georgina Sommelius-Bottero,. Aulinska qvartetten, A. Sullivan, Ole Olsen, V. Pasqualis, Dina Edling, Zelia Trebelli, Gioachino Rossini, André Messager;* med n:o 6 *musikbilaga* inneh.: *pianostycken* af ***Emil Sjögren, A. M. Myrberg, Erik Åkerberg*** och ***Adr. Dahl,*** visa af ***Ludv. Norman.***

Sångskola.

Undertecknad, elev af ***Fru Holmboe-Schenström,*** Operasångaren ***Algot Lange*** m. fl. samt utexaminerad elev från härvarande Musik-Konservatorium, ämnar öppna en sångskola. Uudervisningsämnen: solosång, italienska språket och deklamation. Priset moderat. Anmälningstid hvarje dag kl. 3—4. Grefturegatan 34 A, 2 tr. upp.

Ida Sjögren, *f. Sjöding.*

MUSIK

i

Abr. Lundquists

K. Hof-Musikhandel,

8 Malmtorgsgatan 8,

finnes att tillgå alla de vid K. Musik-Konservatoriet och af Lärare och Lärarinnor till undervisning antagna Pianoskolor och Etudeverk. Sångskolor, Sångöfningar och Vocaliser i bästa upplagor.

Edition Peters,
Collection Litolff,
Augener Edition m. fl.

Godtköpsupplagor.

Berggvist & Nilsson

rekommendera sin tillverkning af:
Eleganta, solida Pianinon, erkänd stor ton och god touche.

OBS.! Prisbelönade i London 1884.
OBS.! Mångårig praktik i flera af Europas förnämsta fabriker.

Reparationer utföras. Äldre instrument tagas i byte.

6 Oxtorget 6,
Stockholm.

Från och med den 15:de October börja åter undertecknads lektioner i Sång, Föredrag, Plastik och Rollers instuderande om anmälan sker Sturegatan n:o 24.

Stockholm d. 10 Okt. 1892.

Signe Hebbe.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. 1/2 9—1/2 10 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

Läs!

Hvar och en sin egen fotograf!

Mot insändande af kr. 5 sänder jag fraktfritt till alla platser i Sverige en mycket praktisk **Fotografiapparat,** med hvilken **en hvar** utan förkunskap kan utföra verkligt vackra och goda fotografier 6 × 10 ctm. stora. Apparaterna lemnas under **garanti** med bruksanvisning.

Aug. Anderson,
Fabrik af fotografiska apparater.
Dickmandsgade N:o 2,
Kristiania (Norge).

Aulinska stråkqvartetten.

Elegant kartonblad *(32 × 24 cent.) med porträtter af qvartettens medlemmar, finnes att köpa Olofsgatan 1 å denna tidnings Expedition samt i musikhandeln. Pris endast 50 öre.*

Pianinon & Flyglar

af berömda firmor till verkligt billigaste priser hos

John Jacobsson,
17 Drottninggatan 17.

Obs. Fördelaktiga afbetalningsvilkor.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.
43 Regeringsgatan 43.
Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35

I Violinspelning

meddelas undervisning af

Marie Arlberg-Nerruda.

Karlaplan 8, 1 tr. upp.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Sångare och Sångerskor!

Inöfning af sånger och sångpartier, afseende god tonbildning och deklamation samt smakfullt föredrag meddelas ***Olofsgatan 1, öfver gården 1 tr. upp.***

Anmälning kl. 9—10 f. m.

Hrr Bokhandlare i landsorten som ännu icke inbetalt Sv. Musiktidnings saldo för 1891, anmodas göra detta med omgående.

Redaktionen.

Innehåll: Vilhelmina Strandberg (med porträtt). — Gioachino Rossini III. — Til Edvard og Nina Grieg ved deres sölvbryllupsdag af Jonas Lie (poem). — Italiensk nutidsmusik, bedömd af W. Langhans och E. Hanslick. — Musikpressen — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, tryckt i Bergs Boktryckeri, 1892.